MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU **LAUSUNTO**

Everstiluutnantti Christian Perheentupa
Helsinki 3.6.2025

Eduskunnan suuri valiokunta

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUN LAUSUNTO EUROOPAN UNIONIN VARAUTUMISUNIONISTRATEGIASTA

Suuri valiokunta on pyytänyt lausuntoa Maanpuolustuskorkeakoululta Euroopan unionin varautumisunionistrategiasta. Kokonaisuutena Maanpuolustuskorkeakoulu näkee varautumisunionistrategian tarpeelliseksi ja hyödylliseksi kokonaisuudeksi nykyisessä turvallisuuspoliittisessa toimintaympäristössä. Maanpuolustuskorkeakoulu yhtyy valtioneuvoston kanslian 8.5.2025 laatimassa perusmuistiossa esitettyihin kantoihin.

Erikseen Maanpuolustuskorkeakoulu ottaa kantaa seuraaviin strategiassa esitettyihin osa-alueisiin:

Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen häiriösietokyvyn osa-alueen käsittelyn yhteydessä avaintoimena esitettävä sisäänrakennetun varautumisen periaate on erityisen kannatettava. Turvallisuus- ja varautumisnäkökulmien poikkileikkaava huomioiminen osana säädöstyötä on edellytys kriisinkestävyydelle. Lisäksi varautumista koskevat vähimmäisvaatimukset todennäköisesti tukevat pienen jäsenvaltion vaikuttamismahdollisuuksia suuriin kansainvälisiin toimijoihin nähden. Perusmuistiossa korostettava aiempien kansallisten toimien huomioimisvaatimus on tarpeellinen vähimmäisvaatimuksia asetettaessa.

Ennakoinnin ja väestön varautumisen osa-alueilla Maanpuolustuskorkeakoulu haluaa erityisesti nostaa esiin koulutusjärjestelmän sekä korkeakoulukentän sekä tutkimuksen merkityksen osana kattavaa ennakointityötä sekä kansalaisten kriisivalmiuden rakennusta. Varautumiseen liittyvien kokonaisuuksien liittäminen osaksi opetussuunnitelmia ja opetushenkilöstön koulutusta ovat erittäin kannatettavia ehdotuksia.

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö osa-alueen tunnistaminen on tärkeää yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi ja riittävän ennakointitiedon varmistamiseksi nopeasti kehittyvässä toimintaympäristössä, kuten Ukrainan esimerkit osoittavat. Nyt esitettyjen toimien lisäksi suomalainen valtakunnallisten maanpuolustuskurssien tapainen koulutusjärjestely olisi markkinoitavissa hyvänä käytänteenä osana kehittämistoimia.

Siviili-sotilasyhteistyön osa-alueen kehittämisen osalta Maanpuolustuskorkeakoulu näkee erityisesti EU:n ja Naton välisen yhteistyön kehittämisen välttämättömäksi. Yhteistyön osana hybridivasteen ja laaja-alaiseen vaikuttamiseen vastaamisen toimet ovat välttämättömiä, kuten viime aikaiset esimerkit ovat osoittaneet. Esitys harjoitustoiminnan ja -kulttuurin kehittämisestä sekä säännöllisen harjoitustoiminnan ulottamisesta korkean tason päätöksentekoharjoituksiin on kannatettava. Osa-alueen tavoitteiden saavuttamisessa eurooppalaisten sotilasopetuslaitosten osaamisen hyödyntämisellä voidaan aikaan saada konkreettisia tuloksia.

Kokonaisuutena Maanpuolustuskorkeakoulu pitää varautumisunionistrategiaa onnistuneena lähtöaskeleena kohti kriisinkestävämpää Eurooppaa. Suomalainen näkökulma ja kädenjälki osana kehittämistyötä vahvistaa myös Suomen maakuvaa kokonaisturvallisuuden kärkiosaajana.

Everstiluutnantti

Christian Perheentupa